

DYSLEXI hörnan

Läs- och
skrivsvårigheter

Lärare

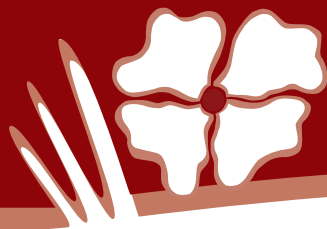
Föräldrar

Barn

Ungdomar

INNEHÅLL

- Allmänt om läs- och skrivsvårigheter/dyslexi
- Svenska
- Engelska
- Matematik
- Övriga skolämnen
- Skolans skyldigheter. Betyg
- Åtgärdsprogram
- Samarbete skola – hem
- Böcker och filmer
- Alternativa verktyg. Länkar

Allmänt om läs- och skrivsvårigheter/dyslexi

Kännetecknen vid läs- och skrivsvårigheter

Vid läsning

Eleven

- undviker läsning
- hinner inte läsa texten på TV
- läser fort och gissar
- läser långsamt och tvekande
- har svårt att följa raderna i texten
- läser fel på småord
- vänder hela ord
- läser fel på ändelser.

Vid skrivning

Eleven

- blandar stora och små bokstäver
- sätter inte ut punkt och komma
- hinner inte skriva av tavlan
- skriver orden som de låter
- hoppar över bokstäver i mitten
- gör ofta dubbelteckningsfel
- förväxlar t.ex. b/d, b/p och vokaler
- glömmer prickar och ringar.

Läs- och skrivsvårigheter kan bl.a. bero på *

- torftig språkbakgrund
- för lite erfarenhet av skriftspråket
- bristfällig undervisning
- annat modersmål
- för lite träning
- koncentrationssvårigheter
- begåvningsfaktorer
- syn- eller hörselnedsättning
- sen språk- och talutveckling
- språkstörning
- dyslexi.

Dyslexi *

Dyslexi är ett funktionshinder, som medför svårigheter att lära sig läsa och skriva. Svårigheterna vid dyslexi varierar från person till person och går att överbygga om rätt hjälp sätts in.

Hjälpen ska bygga på en noggrann utredning av bl.a. elevens fonologiska förmåga, läs- och skrivförmåga, ordmobilisering, visuella och auditiva arbetsminnet, språkförståelse samt starka och svaga sidor.

En kartläggning/utredning beskriver nuläget, och bör därför förnyas längre fram.

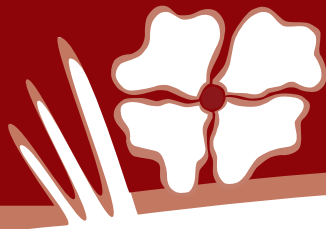
Några fakta om dyslexi *

Dyslexi

- har neurologisk bakgrund
- medför problem att förstå sambandet mellan ljud och bokstäver
- är ärftligt (d.v.s. man kan arva de genetiska förutsättningarna för att utveckla dyslexi.)
- är ett dolt funktionshinder, som kan bli ett handikapp om eleven inte får rätt bemötande.

I genomsnitt har ett par barn i varje klass dyslexi.

* Texten är hämtad ur LÄSK-pärmen

Läsning

För många människor är det en självklarhet att alla människor kan läsa, det är ju bara att läsa!

Men läsning och skrivning är inte medfött, det måste man lära sig. För många barn sker det automatiskt, många av oss vet inte riktigt hur det gick till när vi lärde oss läsa. Men barn med dyslexi måste lära sig läsa systematiskt och det är ofta en lång och svår process.

Under de första skolåren kan man som förälder

- läsa högt för barnen (även när de börja kunna läsa själva) eller lyssna på e-böcker tillsammans
- rimma och ramsa tillsammans
- stimulera till att lyssna på e-böcker, samma böcker som kompisarna läser
- uppmuntra lekskrivandet, både med penna och på datorn
- stimulera till skrivning, hemlig dagbok, meddelandelappar o.s.v.

Lästräning

Det är viktigt att elever med läs- och skrivsvårigheter lästränas. Lästräning ska antingen ske med lättlästa böcker, där eleven klarar av att läsa 90 % av texten, eller med annat anpassat lästräningsmaterial. Tyvärr förekommer det att man tycker att elever kan lästräna i läroböckerna i olika skolämnen, men dessa textmängder är oftast för stora och svåra. Läroböckerna kräver mycket energi och ork att läsa för en

elev som har lässvårigheter och istället är det bättre att få en inläst bok. Även skönlitteratur bör eleven få lyssna på.

Pressa aldrig en elev med lässvårigheter att läsa högt inför klassen, fråga eleven om den vill!

Hur hjälper man barn som inte vill läsa?

- Växelläs, läs varannan sida, eller varannan mening.
- Väck nyfikenhet, läs första kapitlet, låt barnet få fortsätta.
- Försök att göra lässtunderna positiva.
- Ta vara på barnets intresse och låna böcker eller tidningar om ämnet. T.ex. hästböcker och hästtidningar, fiskeböcker och fisketidningar.

Skrivning

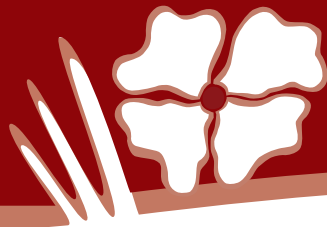
När eleverna har fri skrivning, uppsats, bör läraren vara försiktig med att rätta stavfel. Skrivlusten får inte tas bort genom för hård rättning av stavfel. Om eleven får skriva på dator med rättstavningsprogram, har den möjlighet att använda svårstavade och längre ord och kan lämna ifrån sig ett snyggt dokument.

Veckans ord

Ofta förekommer veckans ord i de lägre klasserna. Tala med läraren om syftet med veckans ord och diskutera alternativa sätt att nå målen (d.v.s. ordförståelse och stavning).

Eleven måste få förklarat ordets uppbyggnad, t.ex. varför ordet snabbt stavas med b fastän det låter som p.

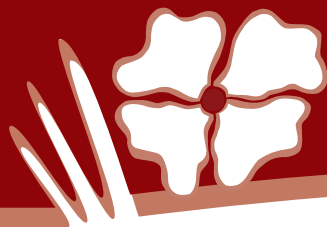
Svenska

Skriva av tavlan

Eftersom det dröjer länge innan läsningen är automatiserad för elever med läs- och skrivsvårigheter, krävs det mycket energi att skriva av tavlan. De måste ljuda bokstav för bokstav och ofta blir det fel. Läraren kan då t.ex. ge dem en kopia på vad som står på tavlan.

Förslag på alternativa verktyg för läsning och skrivning:

- Rättstavningsprogram för dyslektiker, t.ex. Stava Rex.
- Talsyntes och scanner.
- Tillgång till e-böcker, både läromedel och skönlitteratur
- Tangentbordsträning.

Engelska

Elever med läs- och skrivsvårigheter ska ha samma möjlighet att lära sig engelska som övriga elever. Svårigheterna börjar visa sig när textmängden ökar och kravet att läsa och skriva ökar.

Läxorna i engelska kan bli svåra för både elev och föräldrar. Glosträning är ofta tidskrävande och ger dålig utdelning. Elever med läs- och skrivsvårigheter bör få ett alternativt sätt att lära sig glosor på. Ofta är det lättare för eleven att lära sig förståelse för ord i hela meningar och inte lösryckta ord.

Det är viktigt att man lägger tyngdpunkten på muntlig engelska. Eleverna behöver inlästa läroböcker så de samtidigt kan lyssna på texterna.

Stava engelska kan vara svårt för många elever. När det gäller stavning bör eleven få strukturerad träning i de olika språkljuden. Eleven ska också få lära sig använda rättstavningsprogram och det bör sättas in tidigt så att det blir naturligt för eleven att använda.

Hemma kan eleven

- läsa och lyssna på e-böcker på lätt engelska (finns på biblioteket)
- låna engelska filmer utan textremsa
- samtal på engelska vid middagsbordet.

Skolan kan underlätta genom att

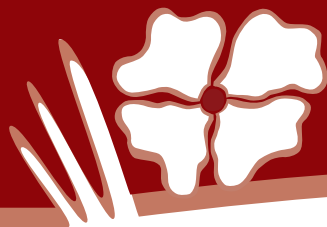
- ha strukturerad undervisning
- tidiga insatser med fonologiskt grundarbete
- multisensorisk undervisning (använda flera sinnen)
- gott om tid för överinläring
- låta eleven använda alternativa verktyg.

Förslag på alternativa verktyg för engelskan:

- Översättningspenna Quacktionary II
- WordPoint, översättningsprogram i datorn
- SpellRight, stavningsprogram för dator

Länkar

Engelskt stavningsprogram - www.oribi.se
Engelsk tidning - www.schooltimes.com
English Bookshop AB - www.ueb.se
Help - www.laromedia.se

Matematik

Matematiksvårigheter *

Kännetecknen kan bl.a. vara att eleven

- saknar inre bild av siffror och symboler
- gör omkastningar, t.ex. blir 385 lätt 358
- förväxlar tecken och symboler
- ställer upp talen fel
- har svårt att minnas multiplikationstabellen
- summerar från vänster till höger
- har svårt med tidsbegrepp och klockan
- har problem med att växla från en matematisk process till en annan
- har svårt att rita geometriska figurer
- är ojämn, vissa dagar går det bra att räkna, andra dagar går det inte alls.

Matematiksvårigheterna kan bl.a. bero på *

- begränsat arbetsminne
- svårighet att automatisera
- språkliga svårigheter (ha svårt att minnas ord som deciliter, mindre/minst)
- spatiala svårigheter (Kan ge problem med kartor, höger/vänster, geometriska figurer, den tredimensionella världen.)
- koncentrationssvårigheter
- bristfällig taluppfattning (Eleven har kanske bara klar bild av talen 1-10.)
- problem med antalsuppfattning (Eleven har t.ex. svårt att uppfatta hur mycket större en mängd är än en annan.)
- problem med tidsuppfattning
- problem med planeringsförmågan.

Dyskalkyli *

Dyskalkyli betyder svårigheter med matematiken.

Matematikfärdigheterna är lägre än vad som kan förväntas av ålder, skolnivå, generell intelligens, och beror inte på bristfällig undervisning eller syn- eller hörselnedsättning.

Ofta har eleven bl.a. problem med antalsuppfattningen.

Eleven kan prestera mycket ojämnt och behöver inte ha problem med hela matematikområdet.

Dyskalkyli är ett omdiskuterat begrepp, och fortfarande återstår mycket forskning.

Böcker om matematik

Dyskalkyli - Att hjälpa elever med specifika matematiksvårigheter

Brian Butterworth, Dorian Yeo
Natur och Kultur 2004

Räknesvårigheter och lässvårigheter under de första skolåren - hur hänger de ihop?

Ingvar Lundberg, Görel Sterner
Natur och Kultur 2006

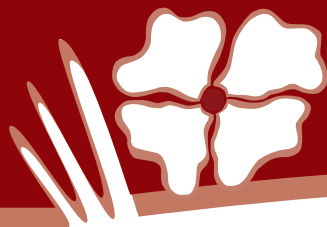
Dyskalkyli och matematik

Adler, B
NU-förlaget 2007

Webbplats

Om dyskalkyli - www.dyskalkyli.nu

* Texten är hämtad ur LÄSK-pärmen

Övriga skolämnen

Inhämta kunskap i övriga ämnen

Alla lärare bör ha kunskap om läs- och skrivsvårigheter/dyslexi. Eftersom läsning är det vanligaste sättet att inhämta kunskap på i skolan, är det viktigt att ge elever med läs- och skrivsvårigheter/dyslexi ett alternativt sätt att i skaffa sig kunskap på.

Lättlästa och inlästa böcker

Det tar för mycket kraft och energi från eleven som är långsamläsare att inhämta kunskap via läsningen. Eleven bör ha en egen lärobok med möjlighet till över- eller understrykningar som stöd för minnet. Eleven bör också få en inläst bok. De flesta läroböcker finns inlästa.

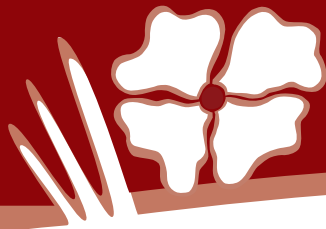
Uppmuntra

Lärare i övningsämnena, t.ex. idrott, musik, bild m.m. bör också anpassa sin undervisning efter elever med läs- och skrivsvårigheter/dyslexi. Det är viktigt att ge beröm och uppmuntra de elever som har läs- och skrivsvårigheter/dyslexi, många är duktiga i övningsämnena.

I klassrummet

Det är viktigt att klassrumssituationen fungerar bra för elever med läs- och skrivsvårigheter. Då måste läraren vara medveten om att:

- skriva av tavlan fungerar inte, det tar för lång tid och eleven kan inte både skriva och lyssna. Istället kan läraren ge eleven kopia på vad som stod på tavlan
- låta eleven sitta långt fram i klassrummet. Många elever med läs- och skrivsvårigheter har koncentrationssvårigheter och behöver lugn och ro för att kunna ta till sig kunskap
- vid prov, diskutera med eleven hur den vill redovisa. Genom muntligt förhör, inlästa frågor och skriva svaret, längre skrivtid eller på annat sätt? Eleven ska använda samma alternativa verktyg som den har under övriga skoltiden.
- se till att eleven har dator med talsyntes, scanner och program som fungerar för just den eleven i klassrummet, de är ju elevens penna och papper.
- informera vikarier om vilka elever som har läs- och skrivsvårigheter, bl.a. för att undvika högläsning inför klassen.

Skolans skyldigheter. Betyg

Skolans skyldigheter

Kommunen är bl.a. skyldig att följa:

- Skollagen
- Grundskoleförordningen
- Läroplan för obligatoriska skolan
- Läroplan för förskola
- Läroplan för gymnasiet

Utdrag ur Skollagen

1 kap 2§

”I utbildningen skall hänsyn tas till elever med särskilda behov.”

4 kap 1§

”Särskilt stöd skall ges till elever som har svårigheter i skolarbetet.”

Utdrag ur Lpo 94, sid 6

”Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig göras lika för alla.”

Betyg

SKOLFS 200:141

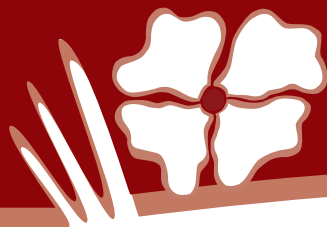
Skolverkets föreskrifter om betygskriterier för grundskolans ämnen.

2§ ”Vid tillämpningen av betygskriterierna gäller följande:

För att erhålla betyget Väl godkänt skall, om inte annat framgår nedan, eleven ha kunskaper enligt samtliga kriterier som gäller för betyget. För att erhålla betyget Mycket väl godkänt skall eleven förutom de kunskaper som gäller för Väl godkänt ha kunskaper enligt kriterierna som gäller för Mycket väl godkänt. För dessa betygssteg gäller dock att särskilt väl utvecklad förmåga avseende något eller några kriterier kan väga upp brister avseende ett eller ett par andra kriterier.

Om särskilda skäl föreligger kan läraren bortse från enstaka kriterier. Med särskilda skäl avses här funktionshinder eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för eleven att uppfylla kraven för ett visst kriterium.”

Läs mera på skolverkets hemsida,
www.skolverket.se

Åtgärdsprogram

Skolan är (enl Grf 5 kap 1 §) skyldig att skriva ett åtgärdsprogram när en elev är i behov av särskilt stöd.

Upprättande av åtgärdsprogram

Eleven bör vara utredd av speciallärare/pedagog där man t.ex. har kartlagt elevens fonologiska förmåga, läs- och skrivförmåga, ordbilisering, visuella och auditiva arbetsminne, språkförståelse och svaga och starka sidor.

Elev, förälder, mentor, speciallärare bör vara med när åtgärdsprogram diskuteras och upprättas. Rektor har yttersta ansvaret för att åtgärdsprogram upprättas.

När en elev har flera lärare, är det viktigt att samtliga lärare är delaktiga i åtgärdsprogrammet. Vid behov upprättas åtgärdsprogram i varje skolämne tillsammans med berörd lärare.

Kunskapsmål

Det är viktigt att kunskapsmålen för de närmaste veckorna diskuteras. Hur ska eleven nå kunskapsmålet utan att bli hindrad av texten? Vad finns det för alternativ? Hur ska eleven kunna redovisa sina kunskaper utan att bli hindrad av texten? Vad finns det för alternativ?

Åtgärdsprogrammet bör vara preciserat, vem ansvarar för vad? T.ex. om datorn behöver något nytt program, engelskt stavningsprogram, vem köper in det, vem installerar det, vem lär ut det?

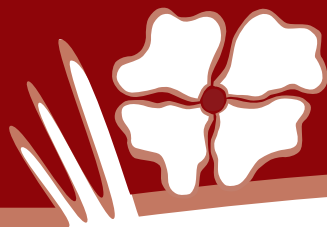
Uppföljning

Det är viktigt att lyssna på eleven och försöka precisera elevens starka och svaga sidor samt ge förslag på hur man kan underlätta för eleven.

Uppföljningsdatum bestäms vid upprättandet, förhoppningsvis får eleven vid uppföljningen uppleva att han lärt sig ämnet och att även lära- ren har sett det.

Samma möjligheter

En av skolans viktigaste uppgifter är att ge elever kunskap. Åtgärdsprogrammet ska tydligt visa på hur elever med läs- och skrivsvårigheter ska få möjlighet till samma mängd kunskap som övriga elever, men på annat sätt än att läsa sig till kunskaper. Eleverna ska även få samma möjlighet att redovisa sina kunskaper, läs- och skrivsvårigheterna får inte utgöra något hinder, det finns många alternativa sätt att redovisa kunskaper på.

Samarbete skola - hem

Samarbete mellan hem och skola

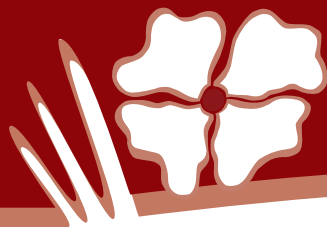
- Bygg upp ett positivt samarbete mellan hemmet och skolan. Det kan vara via mail, telefon eller möten.
- Diskutera tillsammans, föräldrar, lärare och elev vilka alternativa verktyg som behövs och påverka skolledningen att köpa in dem.
- Skriv ett åtgärdsprogram, se vidare under rubriken ÅTGÄRDSPROGRAM.
- Se över läxorna så att de fungerar och tar rimlig tid. Diskutera syfte och inlärningsätt. Om läxsituationen blir ett problem, ta upp det med lärarna och försök hitta en lösning gemensamt.
- Hjälp eleven att strukturera upp sin vardag, t.ex. med en lista över vad som ska göras. Lärarna bör informera eleven i god tid om prov och läxor.
- Ha tät kontakt med speciallärare/specialpedagog.

Föräldrarna kan försöka stötta barnet hemma genom att

- visa förståelse för barnets svårigheter i skolan och berömma och uppmuntra barnet hemma. Beröm även för småsaker, att sängen är bäddad, att jackan är upphängd o.s.v.
- hjälpa barnet sätta ord på sina svårigheter. Barnet måste kunna bemöta kompisar och deras föräldrar när de är undrande över varför läsningen går så knaggligt.
- uppmuntra hobbies, skolarbetet får inte ta så lång tid för barnet att det inte hinner med en meningsfull fritid. Det är viktigt att få känna sig lika duktig som kompisarna.
- ordna en lugn hörna för läsläsning.

Eftersom man kan ärva anlagen för dyslexi, är det viktigt att skolan vet om någon eller bägge föräldrarna också har dyslexi. Kanske är möjligheterna till högläsning begränsade och det kan även vara svårt med skriftlig information.

Samarbete skola - hem

Om samarbetet med skolan inte fungerar, hur går man vidare?

Föräldrar som misstänker att barnet har läs- och skrivsvårigheter och som tycker att läraren inte tar elevens läs- och skrivproblem på allvar eller bara viftar bort svårigheterna, bör vända sig till rektorn. Skolan bör göra en kartläggning av elevens svårigheter. Förslag på utredningsmodell finns på www.dyslexiforeningen.se under publikationer. Rektorn har yttersta ansvaret för att elever får stöd i skolan.

Nästa steg är, om samarbetet inte fungerar, att kontakta förvaltningschefen, skolchefen, om det är en kommunal skola, styrelsen om det är en fristående skola.

Föräldern kan också vända sig till husläkaren och få remiss till logopedmottagning för utredning av dyslexi.

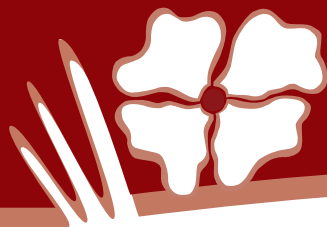
Om fortfarande föräldrar och elev upplever att skolan inte ger det stöd och den möjlighet till kunskap som eleven ska ha rätt till, kan man anmäla skolan till Skolinspektionen. Skolinspektionen är en statlig myndighet som har tillsynsansvar för skolorna i landet.

Anmälan blir ett ärende för Skolinspektionen och om verket anser det befogat, gör de ett tillsynsbesök eller tar på annat sätt upp ärendet med berörd skola och kommun.

Läs mer på www.skolinspektionen.se

Även Skolverket, som är central förvaltningsmyndighet för det offentliga skolväsendet, tar emot förfrågningar via telefon eller e-post.

Läs mer på www.skolverket.se.

Böcker och filmer

Böcker

Allmänt om läs- och skrivsvårigheter/dyslexi

- **LÄSK-pärmen**

LÄSK-projektet, (Föräldraföreningen för Dyslektiska Barn, Dyslexiförbundet FMLS och Svenska Dyslexiföreningen)

Pärmen innehåller det mesta som föräldrar och skolan bör veta om läs- och skrivsvårigheter/dyslexi.

Pärmen kan beställas eller laddas ner från FDB:s hemsida, www.fdb.nu.

- **Smart start vid läs- och skrivsvårigheter.**

Andersson, B & Belfrage, L & Sjölund, E, Natur och Kultur 2006

- **Förebygg och åtgärda läs- och skrivsvårigheter.**

Druid Glentow, B, Natur och kultur 2006

- **Alla kan lära sig läsa och skriva.**

Lundberg, I, Natur och Kultur 2006

- **God läsutveckling** (med studiehandledning).

Lundberg, I & Herrlin, K, Natur och Kultur 2003

- **Åtgärdsprogram – ett verktyg i skolans vardag.**

Öhlmér, I, IÖ Respons 2006

Språklig medvetenhet/språklekar

- **Vägen till språket**

Centerheim-Jogeroth, M, Almqvist & Wiksell 1994

- **Språklekar i skolan**

Frylmark, A, OrdA 2002 www.frylmark.net

Matematik/matematiksvårigheter

- **Räknesvårigheter och lässvårigheter under de första skolåren - hur hänger de ihop?**

Lundberg, I & Sterner, G, Natur och Kultur 2006

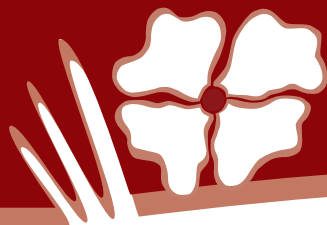
- **Dyskalkyli och matematik**

Adler, B, NU-förlaget 2007

- **Dyskalkyli - Att hjälpa elever med specifika matematiksvårigheter**

Butterworth, B & Yeo, D, Natur och Kultur 2004

Böcker och filmer

Filmer

- **Boken om mig själv**

Filmen är 12 min. Inspelad år 1999. Lämplig som diskussionsunderlag i klassen.

Inköpsställe: Partille Läs- och skrivstudio, tel. 031-792 15 36.

- **En värld av möjligheter**

Filmen är 27 min och expertuttalanden 17 min. Inspelad 2002. Filmen ingår i ett studiepaket som innehåller mini-LÄSK-pärm och studiehäfte för antingen föräldrar eller lärare.

Inköpsställe: FDB, www.fdb.nu
Tel. 08-612 056

- **Dyslexi. Dolt problem med allvarliga konsekvenser.**

Filmen är 35 min. Inspelad år 2002. Professor Ingvar Lundberg beskriver dyslexi som en av flera typer av inlärningssvårigheter.

Inköpsställe: GR Utbildning.
Tel. 031-335 50 35.

- **Grundläggande läs- och skrivinlärning**

Filmen är 28 min. År 2002
Professor Ingvar Lundberg beskriver den goda vägen in i skriftspråket.

Inköpsställe: GR Utbildningar,
tel. 031-335 50 35.

- **Tidigt fokus på läsutveckling**

Filmen är 60 min, bygger på en föreläsning av logoped Bodil Andersson.

Kod-knäckarna 2007. www.kodknackarna.se

- **Föräldrar – en resurs för sina barn**
(CD + broschyr)

Filmen är 25 min, speciellt framtagen för föräldrar.

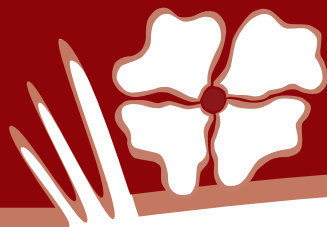
Kod-knäckarna 2007 www.kodknackarna.se

- **Hitta läsningen**

Kodknäckarna 2010. www.kodknackarna.se

- **Utbildningsradion**

Utbildningsradion har bland annat filmer om läs- och skrivsvårigheter/dyslexi. www.ur.se

Alternativa verktyg. Länkar

Föreningar

FDB, Föräldraföreningen för Dyslektiska Barn
- www.fdb.nu

Dyslexiförbundet FMLS - www.fmls.nu

Svenska Dyslexiföreningen -
www.dyslexiforeningen.se

Kodknäckarna - www.kodknackarna.se

Riksförbundet Attention -
www.attention-riks.se

Talknuten - www.afasi.se

Myndigheter

Specialpedagogiska skolmyndigheten -
www.spsm.se

Skolverket - www.skolverket.se

Skolinspektionen - www.skolinspektionen.se

Matematik

Om dyskalkyli - www.dyskalkyli.nu

NCM - www.ncm.gu.se

Alternativa verktyg (hjälpmedel)

Elevdata - www.elevdata.se

Elevskrivbordet - www.elevskrivbordet.se

Iris hjälpmedel - www.iris.se/hjalpmedel

Ydis - www.ydis.se

Svensk TalTeknologi -
www.svensktalteknologi.se

Läs- och skrivmöjlighetscenter - www.lsm.se

Frölunda Data - www.frolundadata.se

Icap - www.icap.nu

Oribi - www.oribi.se

E-böcker / bokförlag

Inläsningstjänst AB - www.inlasningstjanst.se

Tal- och punktskriftsbiblioteket - www.tpb.se

TEFY - www.tefy.se

Hegas - www.hegas.se

Ljudboken - www.ljudboken.se

Bonnier Audio - www.bonnieraudio.se

Centrum för lättläst - www.lattlast.se

Barnens bibliotek - www.barnensbibliotek.se

Internetbokhandeln Kloker - www.kloker.se

Utbildning

Folkhögskolor - www.folkhogskola.nu

Körkort - www.str.se

Skoldatatek - www.skoldatatek.se